

Bernolák

1/2022

www.bernakovo.sk

ročník XXVIII

Výsledky volieb

Príhovor
novozvoleného starostu

strana 2

Obecná polícia

Hodnotenia
roka 2021

strana 6

Kultúra

Plán podujatí
na mesiace
apríl – august

strana 12

Komunita

JUDR. Ľudovít Kvál,
prvý právnik
v Bernolákove

strana 18

VÝSLEDKY VOLIEB

19. marca sa v Bernolákove uskutočnili voľby starostu obce. Počet voličov zapísaných v zozname voličov bol 6 953. Voliť prišlo 2 098 obyvateľov a počet platných hlasovacích lístkov bol 2 084.

S počtom hlasov 1 363 voľby vyhral kandidát č. 3, Bc. Miroslav Turenič. Kandidátka č. 1, Mgr. Iva Pipíšková, získala 444 hlasov a kandidát č. 2, Adam Šipoš, získal 277 hlasov.

VYJADRENIE NOVOZVOLENÉHO STAROSTU BERNOLÁKOVA

„Milí Bernolákovčania, priatelia,

dovoľte, aby som sa vám čo najúprimnejšie poďakoval za neuveriteľnú podporu a dôveru, ktorú ste mi venovali počas volieb. Veľmi si to vážim. 1 363 hlasov získaných vo voľbách je pre mňa zároveň veľkým záväzkom a s Božou pomocou a tiež s pomocou obecného zastupiteľstva budem túto obec naďalej spravovať spravodlivo a v prospech všetkých občanov. Ďakujem.

Miro Turenič

PREDSTAVENIE NOVEJ DOKTORKY

Milí Bernolákovčania, dovoľte, aby som sa Vám predstavila.

Volám sa MUDr. Eva Tkáčová. V roku 2001 som ukončila štúdium na Lekárskej Fakulte UK v Bratislave. Po štúdiu som pôsobila na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie a neskôr na I. Internej klinike FNsP akad. L. Déreera na Kramároch. Od roku 2008 po získaní špecializácie v špecializačnom odbore Všeobecné lekárstvo som pracovala ako všeobecný lekár v rôznych medicínskych zariadeniach.

Od 1. januára tohto roku som získala od Bratislavského samosprávneho kraja povolenie na prevádzkovanie všeobecnej ambulancie pre dospelých v Bernolákove. Súčasťou vybavenia ambulancie je EKG prístroj aj multifunkčný prístroj na CRP, FOB, D-dimer ...

Do môjho obvodu patria všetky ulice po pani doktorke Lysákovej, čo sú ulice:

Agátová, Azalková, Bottova, Brečtanová, Broskyňová, Brusnicová, Čerešňová, Čučoriedková, Družstevná, Dubová, Dukelská, Dunajská, Fialková, Figová, Gaštanová alej, Grobská, Hájna, Hlboká, Hlinkova, Hornádska, Hronská, Hrubé Lúky, Hrušková, Hurbanova, Hviezdoslavova, Chalúpkova, Chmeľová, Ipeľská, Jabloňová, Jesenského, Kalinčiakova, Kaštieľ, Kollárova, Kondrátova, Konvalinková, Krátka, Kukučínova, Kvetná, Lesná, Lipová, Lúčna, Malinová, Marhuľová, Mierová, Mostová, Narcisová, Nevádzová, Nálepka, Obilná, Okružná, Osiková, Plemenárska, Potočná, Poľná, Poľovnícka, Púpavová, Pšeničná, Ražná, Rezedová, Roľnícka, Sadová, Senecká cesta, Slnecnicová, Sládkovičova, Smreková, Snežienková, Staničná, Stredná, Stromová, Svätoplukova, Tabaková, Topoľový rad, Trnková, Tulipánová, Viničná, Višňová, Vršky, Záhradná, Čerešňová, Čučoriedková, Lanová, Šalviová, Školská, Štúrova, Šípková, Železničná.

Dovoľujem si Vás upozorniť, že číslo do ambulancie je **0904 561 777**. Prosím všetkých pacientov, aby sa vzhľadom na epidemiologickú situáciu objednávali telefonicky na konkrétny termín. Ušetrí vám to čas, zníži sa možnosť nákazy a nenaruší sa efektívny chod ambulancie. Ďakujem.

Pondelok	
10:00 – 12:00	Návštevná služba Telefonické objednávanie
12:00 – 15:00	Ordinácia
15:00 – 17:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
Utorok	
07:00 – 08:00	Odbery
08:00 – 09:00	PP, DP, VP - objednaní pacienti
09:00 – 12:00	Ordinácia
12:00 – 14:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
Streda	
07:00 – 08:00	Odbery
08:00 – 09:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
09:00 – 12:00	Ordinácia
12:00 – 14:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
Štvrtok	
07:00 – 08:00	Odbery
08:00 – 09:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
09:00 – 12:00	Ordinácia
12:00 – 15:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
Piatok	
07:00 – 08:00	Odbery
08:00 – 09:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti
09:00 – 12:00	Ordinácia
12:00 – 13:00	PP, DP, VP – objednaní pacienti

PP - preventívne prehliadky, DP - dispenzarizačné prehliadky, VP - vstupné prehliadky

ČO SA V OBCI UROBILO

Oprava komunikácie na Družstevnej ulici.

Na viacerých miestach sa upravili a prehĺbili jarky.

Pri ihrisku sa vymenili poškodené skruže za nové.

Nová zastávka Sacky.

Zamestnanci prevádzky postupne renovujú a opravujú lavičky na ihrisku a upravujú aj jeho okolie.

NEVIETE, KAM S ODPADMI V OBCI? PORADÍME VÁM....

Mnohí občania nie sú často informovaní a veľakrát rozmýšľajú, kam s odpadmi, ktoré nespádajú pod organizáciu zodpovednosti výrobcov (OZV). V rámci obce sa zabezpečuje zber triediacich zložiek, a to nemáme na mysli iba separáciu plastu, papiera, skla, kovov, textilu, biologicky rozložiteľného odpadu (BRO), jedlých olejov a tukov alebo aj biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO). Namiesto tvorby čiernych skládok by mal prejavovať občan záujem o možnosti odovzdania iných druhov odpadu, ktoré pre občanov zabezpečuje zo zákona priamo obec.

na odovzdať v miestnej kompostárni KOBERA NAD s.r.o. na Seneckej ceste. Nakoľko spoločnosť Kobera NAD, s.r.o., prevádzka Kompostáreň Bernolákovo, považovala za potrebné informovať obec a občanov, že na základe najnovších známych skutočností činnosť R3, ktorú spoločnosť vykonávala na základe rozhodnutia Okresného úradu Senec, odboru starostlivosti o životné prostredie vydaného zo dňa 2.10.2019, nemôže v súčasnosti vykonávať. Uvedené rozhodnutie bolo po prešetrení Okresným úradom Bratislava, odbor opravných prostriedkov zrušené z dô-

výrobcov a materiálov. Obec považovala za nevyhnutné veľmi rýchlo vyriešiť alternatívne riešenie a v spolupráci so spoločnosťou Kobera NAD s.r.o. zriadi ešte do konca marca zberné miesto v ich areáli, kde budú pristavené pre potreby občanov dva veľkokapacitné kontajnery (VOK, 35m²) na týždennej báze, kde budú môcť občania odovzdať všetky typy biologicky rozložiteľného odpadu ako tráva, zbytky rastlín, piliny, drevná štiepka z vetiev stromov a kríkov či popadané ovocie. Netreba zabudnúť na vyhradené hodiny pre občanov Bernolákova v tomto subjekte, a to v pracovný deň pondelok a piatok medzi 13.00-17.00h a v stredu od 08.00-17.00h. Objekt bude strážený a monitorovaný zamestnancom obce. Ďalšou možnosťou pre občanov je prihlásenie sa do systému zberu biologicky rozložiteľného odpadu v obci formou zakúpenia si nádoby v objeme 120 litrov alebo 240 litrov, ktoré sú zbierané zvozovou spoločnosťou od marca do konca novembra v dvojtýždňovom intervale. V obci sa organizoval zber nebezpečného odpadu dňa 12. marca prostredníctvom zaškoleného zamestnanca a zbernej nádoby s objemom 15m³, tzv. kontajner truhla (viď obrázok), vnútri ktorého sú umiestnené 3 IBC nádoby a 1 sud, do ktorých sa nebezpečný odpad separuje. Medzi nebezpečné odpady, ktoré sa zbierajú v obci, môžeme spomenúť farby, lepidlá, živice, oleje a tuky, rozpúšťadlá, motorové oleje, filtračné materiály a obaly s obsahom nebezpečných látok.

V apríli sa v rámci jarného upratovania bude pokračovať v ďalších službách občanom, a to formou zberu drobného stavebného odpadu (DSO), veľkého objemného odpadu a dreva. Na všetky tieto odpadové zložky budú pristavené veľkokapacitné kontajnery. V prípade odovzdania drobného stavebného odpadu (DSO) ako je betón, obkladačky, dlaždice a keramika, zmesi betónu,

Už 7. marca napríklad obec zabezpečila na základe platnej zmluvy zber elektroodpadu pred domácnosťami v dlhoročnej spolupráci so spoločnosťou ROVAMI s.r.o.

Občania, ktorí nestihli zber elektroodpadu, nemusia byť sklamaní a zúfalí, nakoľko tieto zbery obec zabezpečuje podľa zákona dvakrát ročne, a to na jar a jeseň v rámci jarného a jesenného upratovania, ako aj všetky iné zbery, ktoré spomenieme v tomto článku. Pokiaľ by to situácia výlučne vyžadovala, občan má vždy možnosť náhradnej alternatívy a v prípade elektroodpadu sa môže ohľadne odovzdania obrátiť aj na miestne AUTOVRAKOVISKO na Priemyselnej ulici, kde môže elektroodpad odovzdať počas celého roka.

Taktiež možno spomenúť v rámci biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) kampaňový zber haluziny zviazanej do otiepok s maximálnou dĺžkou 1,5m, ktorý obec zabezpečovala 11. marca. V prípade zberu biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) mohli občania v prípade potreby odovzdania bioodpadu zo záhrad takýto odpad donedáv-

zmen, ktoré, verím, že občania ocenia a budú prínosom pre nás všetkých do budúcnosti.

Poplatky, na ktoré sa mnohí občania pýtajú ohľadom platieb za komunálny odpad, museli byť v tomto roku posunuté hlavne z dôvodu verejného obstarávania na nového dodávateľa zabezpečujúceho vývoz komunálneho odpadu z obce. Preto výmery, platobné výkazy za poplatok vývozu komunálneho odpadu za rok 2022 budú posielané na prelome marca a apríla, kde sa budú občania môcť zapojiť aj do zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO) a zberu jedlých použitých olejov vo výmennom systéme. Poplatok za daň z nehnuteľnosti a psa sa bude hradiť v máji, pričom už v predstihu bude prebiehať i distribúcia papierových vreciek na psie exkrementy, ktoré budú odovzdávané každému majiteľovi psa bezplatne, rovnako ako transparentné vrecia na triedený separovaný zber plastu a papiera.

Dúfam, že všetci občania uvítajú informácie zmienené v tomto článku a ocenia služby, ktoré im obec poskytuje i nad rámec povinností zo zákona. Veríme, že všetky zbery, novinky a možnosti si nájdú uplatnenie vo veľkej škále občanov Bernolákova. Ponerajme sa smerom dopredu, aby sme mohli na veciach pracovať a vylepšovať ich nielen pre občanov, ale aj pre samotnú prírodu, ktorej ochrana by mala byť pre nás na prvom mieste.

Oddelenie správy majetku

teháľ, obkladačiek, zemina, kamenivo, výkopová zemina, stavebné materiály na báze sadry majú občania možnosť odovzdať takýto odpad zo zľavou 25% z poplatku v spoločnosti SANDROCK Sped, s. r. o. na Priemyselnej ulici. Veľký objemný odpad ako sú sedacie súpravy, postele a nerozložiteľné kusy nábytku môžu byť odovzdané do jedného kontajnera, pričom kontajner na drevo je výlučne vyhradený na čisté kusy dreva a kusy dreva, ktoré sa dajú demontovať zo skriň, stolov, stoličiek a iného druhu nábytku. Pokiaľ by občania Bernolákova potrebovali podobné služby využiť celoročne, majú možnosť za poplatok využiť služby spoločnosti PEMAkont na Tabakovej ulici.

K všetkým typom zberu jarného upratovania v apríli pridáme aj možnosť zberu tvrdého plastu, ako sú napríklad plastové stoličky, stoly, hračky, kvetináče a iné formy výrobkov a možnosť zberu polystyrénu, ktorý však musí byť nepoškodený, čím sa myslí nie polámaný, ale nesmie obsahovať žiadne iné zvyšky stavebného odpadu. Táto forma zberu bude prebiehať vo forme bigbagov, ktorých má obec naskladnených v dostatočnom množstve.

Zaujímavou novinkou, ktorú stanovuje zákon, prinesieme občanom v tomto roku vo forme zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO) a zberu použitých kuchynských olejov, a to priamo pred domácnosťami. Zjednodušené na kuchynský odpad budú v obci distribuované 15-litrové kýbliky s rozložiteľnými vreckami a na olej 3-litrové nádoby, ktoré budú menené výmenným systémom kus za kus (viď obrázok). Celý proces bude zabezpečovať zvozová spoločnosť v spolupráci so subdodávateľskou spoločnosťou CMT Group s.r.o. V obci naďalej zachováme aj stojiská na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad (BRKO) a kontajner na použité jedlé oleje, ktoré budú môcť občania odovzdať aj na stojisku obecného úradu.

Ďalšou prioritou obce bude pokračovať v tagovaní nádob komunálneho odpadu (ZKO) a biologicky rozložiteľného odpadu (BRO), s ktorým budeme pokračovať od apríla, akonáhle nám to situácia s počasím dovolí. Sme presvedčení, že by sme celý proces tagovania mohli ukončiť najneskôr do konca leta, aby sme na nový systém mohli prejsť od nového kalendárneho roku. Stojíme pred veľkou výzvou a množstvom

OBYVATELIA V OBCI BERNOLÁKOVO V ROKU 2021

Narodilo sa	131 detí
Zomrelo	80 obyvateľov
Sobášov bolo uzavretých	49
Počet novoprihlásených obyvateľov	442
Počet odhlásených obyvateľov	289
Počet obyvateľov s TP v obci k 31.12.2021	9470

evidencia obyvateľstva, matrika OcÚ Bernolákovo

ČINNOSŤ OCP BERNOLÁKOVO ZA ROK 2021

Od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 obecna polícia Bernolákovo vybavila 2920 udalostí, z ktorých tri boli trestné činy. Pomoc pre občana bola poskytnutá osemkrát. Udalosti riešené cez kamerový systém evidujeme v troch prípadoch. Hliadky preverovali poplchy z pultu centrálnej ochrany 97-krát. V 23 prípadoch sa našlo: 6 mobilných telefónov, 4 občianske preukazy, jedna hotovosť a 12 iných dokladov alebo predmetov. Celkovo bolo podaných 1342 oznámení od občanov. Pre udržanie verejného poriadku boli rozdane pokuty 392-krát v celkovej sume 5.355 Eur.

ŽIADOSŤ O POMOC OBČANOV

Obecná polícia aj formou príspevku v časopise Bernolák žiada o pomoc občanov o podaní informácie pre stotožnenie osôb z dňa 27. januára 2022 na čerpacej stanici Shell pri Bernolákov. Osoby, ktoré sú na fotkách, v čase o 21:56 hod majiteľovi čerpacej stanice úmyselne spôsobili škodu na majetku podľa ustanovenia §50 zákona o priestupkoch. Informácie o uvedených osobách môžete podať osobne alebo telefonicky na tel. číslo: **0918882222** obecnej polícii.

ŠKOLENIE PRVEJ POMOCI

Dňa 10. novembra 2021 sa príslušníci obecnej polície zúčastnili pravidelného školenia prvej pomoci za účelom osvojiť si základy prvej pomoci aj s použitím defibrilátora, ktorý je súčasťou povinnej výbavy služobného motorového vozidla obecnej polície. Po podrobnej prednáške v záťažových situáciách dlhodobá záchranárka zdravotnej služby odovzdala príslušníkom obecnej polície skúsenosti, ako postupovať pri ohrození života dospelých a detí. Prvá pomoc podaná včas a v zmysle určitých zásad je dôležitá pri záchrane života. Po úvodnej prednáške si všetci nadobudnuté vedomosti vyskúšali aj prakticky na figurínach. Školenie bolo zamerané na záverečný test každého jednotlivca, ktorý po úspešnom zvládnutí skúšky obdržal certifikát.

PCO ALEBO PULT CENTRÁLNEJ OCHRANY

V Zákone č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v §3 ods.1 písm b) je v základných úlohách obecnej polície dané uvedení zákonom chrániť majetok obce a občanov pred poškodením, zničením, stratou, alebo pred zneužitím aj s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizácií a iných zabezpečovacích systémov (pultu centrálnej ochrany). Aj obecna polícia pre zvýšenie bezpečnosti v obci obsluhuje zariadenie pultu centrálnej ochrany. V prípade vášho záujmu o uvedenú službu sa môžete informovať priamo na OčP alebo na tel. číslo 0918882222, kde budete bližšie informovaní o možnostiach zabezpečenia majetku formou pripojenia sa na zariadenie so špičkovou technológiou.

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE Č. 3/2022 A ORGANIZAČNÝ PORIADOK OBECNEJ POLÍCIE

Zasadnutím Obecného zastupiteľstva obce Bernolákovo dňa 22. februára 2022 poslanci schválili nové Všeobecne

záväzné nariadenie č. 3/2022 o obecnej polícii, ktoré predložil náčelník obecnej polície.

V novom VZN o obecnej polícii sa upresnila pôsobnosť, postavenie a nová organizačná štruktúra. Stanovili sa ďalšie povinnosti príslušníka obecnej polície, kde sa kladie dôraz na jeho odbornú a fyzickú pripravenosť potrebnú k výkonu svojho povolania. Účelom tohto VZN je bližšie špecifikovať činnosť útvaru obecnej polície Bernolákovo, ktorá bola VZN obce Bernolákovo zriadená účinnosťou 1.5.2008, zosúladiť právny rámec jej fungovania s existujúcim právnym stavom, určiť jej postavenie, organizáciu, vymedziť jej úlohy, určiť oprávnenia a povinnosti príslušníkov obecnej polície, rámcovo vymedziť pracovno-právne vzťahy, materiálne - technické zabezpečenie

a definovať preukazovanie príslušnosti k nej. Schválením aj nového organizačného poriadku vzniknú navrhované organizačné zmeny postupne navýšením súčasných počtov v rámci existujúcej štruktúry a vytvorením nových útvarov:

- **vytvorený útvar pultu centrálnej ochrany a monitorovacieho systému**, ktorého úlohou bude organizovať a zabezpečovať objekty na PCO, špecializovať sa na vykonávanie zásahov na objekty pripojené k PCO, sledovanie a zaznamenávanie udalostí obecným kamerovým systémom a vysielanie hliadok do problematických miest.

- **vytvorením útvaru kynológie** je posilnenie hliadkovej činnosti hlavne v nočných hodinách s využitím pri zásahoch na zmluvne napojené objekty k PCO.

ZUBNÁ AMBULANCIA PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV

Objednávanie len telefonicky

mclinic.vajnory@gmail.com | Medicentrum, Roľnícka 1, Bratislava 3 - Vajnory
+421 914 241 374

CENNÍK INZERIE

1/2 šírka 182 × 130 mm	1/3 šírka 182 × 88 mm	1/4 šírka 182 × 65 mm	1/6 šírka 120 × 65 mm	1/12 58 × 65 mm	1/3 výška 58 × 264 mm
60 €	40 €	30 €	20 €	10 €	40 €

HASIČI A ROK 2021

Situácia s výskytom nového vírusu, nelen na Slovensku, ale na celom svete, nepoľavila ani v roku 2021. Všetci sme museli dodržiavať rôzne epidemiologické opatrenia, ktoré však nezabránili tomu, aby si hasiči vykonávali svoju činnosť zodpovedne a spoľahlivo.

V uplynulom roku vykonali hasiči v okresoch Pezinok a Senec, ktoré sú v pôsobnosti Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Pezinku, spolu 688 výjazdov k rôznym udalostiam. Pri požiaroch zasahovali 127-krát v okrese Pezinok a 118-krát v okrese Senec. Výjazdov k dopravným nehodám bolo spolu 192 (69 v okrese Pezinok a 123 v okrese Senec). Zásahov, pri ktorých bola poskytnutá technická pomoc – odstraňovanie padnutých stromov, asistencia polícii, otváranie bytov, bolo spolu 208. Pri úniku nebezpečných látok zasahovali hasiči 14-krát. Hasiči z hasičskej stanice Pezinok a Senec pomáhali aj pri likvidácii lesných požiarov v Grécku, ich kolegovia, ktorí ostali na hasičských staniciach, plnili úlohy na Slovensku. Všetkým hasičom patrí úprimné poďakovanie za ich prácu, ktorú vykonávajú častokrát s ohrozením vlastného zdravia. Celková priama škoda pri požiaroch

v oboch okresoch bola 1 561 900 €. Rýchlym a profesionálnym zásahom uchránili hasiči pri požiaroch 4 304 900 €.

Medzi časté príčiny vzniku požiarov patria aj naďalej vypalovanie trávy a suchých porastov, spaľovanie odpadov a odpadkov. Jeden z najväčších požiarov, ktorý vznikol, bol požiar haly v Senci v mesiaci marec a tiež požiar na Skládke nebezpečného odpadu v Budmericiach (Istrochem Reality, a. s. Bratislava). Podľa štatistických údajov najčastejšie vznikali požiare medzi 13 – 14 hodinou a medzi 17 – 18 hodinou. V okrese Pezinok vzniklo najviac požiarov v pondelok a v okrese Senec v piatok.

Súčasťou okresného riaditeľstva je oddelenie požiarnej prevencie, ktoré vykonáva kontrolnú činnosť u právnických a fyzických osôb – podnikateľov v obciach vo veciach zvereného výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarom, posudzuje projektové dokumentácie stavieb z hľadiska požiarnej bezpečnosti, zúčastňuje sa kolaudačných konaní, prejednáva priestupky voči fyzickým osobám a ukladá pokuty za porušenie predpisov na úseku ochrany pred požiarom.

V uplynulom roku bolo vykonaných spolu 175 protipožiarnych kontrol, pri ktorých

bolo zistených 970 nedostatkov. Hlavným zameraním kontrolnej činnosti, podobne ako v predchádzajúcom roku, bol výkon protipožiarnych kontrol v školských zariadeniach. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 29 komplexných protipožiarnych kontrol a 5 tematických protipožiarnych kontrol. Okresné riaditeľstvo uložilo 4 blokové pokuty a vydalo 2 rozkazy na uloženie sankcie za priestupok fyzickým osobám. V oblasti stavebnej prevencie (územné, stavebné, kolaudačné konania) vydalo okresné riaditeľstvo 1164 stanovísk. Na obciach boli vykonané 4 kontroly. Právnickým osobám bolo v uplynulom roku za porušenie predpisov o ochrane pred požiarom uložených 5 pokút.

Preventívno – výchovná činnosť nebola vykonávaná v takej miere, ako po iné predchádzajúce roky, nakoľko túto činnosť obmedzovali rôzne opatrenia. Napriek tomu sa podarilo uskutočniť niekoľko ukážok hasičskej techniky pre deti a mládež na parkovisku pri hasičskej stanici.

Profesionálni hasiči prajú občanom v nadchádzajúcom roku veľa zdravia, šťastia a skorý návrat do bežného, ničím neobmedzujúceho roku 2022.

e. o.

JARNÉ OBDOBIE A LESNÉ POŽIARE

Jar je obdobie tradične spojené so zvýšeným výskytom požiarov suchých porastov, suchej trávy, pálením haluziny.

Vo väčšine prípadov sa stáva, že tieto malé požiare predchádzajú vzniku veľkých lesných (pozemných, korunových - rýchlo sa šíriacich, alebo podzemných - dlho trvajúcich) požiarov. Najčastejšou príčinou vzniku požiaru takéhoto druhu je človek a jeho nezodpovedné správanie.

V jarnom období sa pre tisíce ľudí začína sezóna spojená s odstraňovaním opadaného lístia či suchej trávy, strihaním stromčekov a všeobecne starostlivosťou o svoje záhrady. Mnohí pritom oheň využívajú ako prostriedok pomoci pri vykonávaní spomínaných činností. Ten však v tomto období veľmi ľahko doká-

že prerásť v požiar, a tým začne platiť porekadlo „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán!“ Opadané lístie sa ľahko zapáli a holé konáre stromov len veľmi krátko odolajú plameňom požiaru. Suchá tráva predstavuje ideálnu „živnú pôdu“ pre začínajúci ale aj plne rozvinutý požiar. Preto spaľovať sa môže len za splnenia určitých požiadaviek. Vypalovanie je za každých okolností zakázané a trestne sankcionované! Na druhej strane, medzi najnebezpečnejšie požiare patria lesné požiare. Tie vznikajú najskôr horením pôdneho pokrytia. Prízemný požiar sa postupne rozšíri, čoho výsledkom je korunový požiar, ktorý sa pri silnom vetre môže šíriť rýchlosťou 25 km/h. Vietor postupne šíri horiace čiastočky do oko-

lia, čím dochádza k vzniku nových ohnisk požiaru. Pre takýto typ požiaru je charakteristické rýchle šírenie v smere vetra a v závislosti od množstva horľavých látok, zložitost vedenia zásahu z hľadiska ťažko dostupného terénu, nutnosti využitia veľkého množstva síl a prostriedkov na jeho likvidáciu, nedostatok zdrojov vody potrebnej na hasiace práce, častokrát nutnosť využitia špeciálnej (leteckej) techniky.

Občania v mnohých prípadoch porušujú zákon o ochrane pred požiarom a svojím nezodpovedným a ľahkovážnym konaním ohrozujú okrem seba aj svoje okolie.

Vypalovanie trávy je každoročne sa opakujúcim javom, a preto sa na všetkých občanov obracia Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku s výzvou rešpektovať zákon o ochrane pred požiarom a žiada tým občanov, aby: Nevypalovali trávu ani iné suché porasty! Nezakladali oheň v prírode na miestach, kde to nie je dovolené! Nefajčiť v lesoch! Dodržiavať príslušné príkazy a zákazy, ktoré sú umiestnené pri vstupoch do lesa! Pri spozorovaní požiaru ho ihneď ohlásiť na linku tiesňového volania! Výchovné pôsobenie na občanov k dodržaniu zásad protipožiarnej bezpečnosti je hlavným nástrojom požiarnej prevencie. Veríme, že tieto dobre mienené rady prospejú k zastaveniu nepriaznivého vývoja požiarovosti na tomto úseku a tým i nežiaducich morálnych a ekonomických strát.

OR HaZZ v Pezinku

POĎAKOVANIE OBECNEJ KNIŽNICE V BERNOLÁKOVE

Z okresného mesta Senec sme s našou materskou školou PrimaKids opäť s radosťou zavítali do Obcej knižnice v Bernolákove.

A už po druhýkrát boli oči našich detí iskrivé, pozorné aj zvedavé. V rámci tematického mesiaca marec a týždňa slovenských knižníc sme tak prišli rozvinúť vzťah ku knihe a predčitateľskú gramotnosť.

Touto cestou chceme poďakovať za prípravu a najmä ľudský prístup k detičkám pani knihovníčke Bc. Veronike Hruškovej a zriaďovateľovi knižnice, Obci Bernolákovo, za možnosť osobnej návštevy.

Aj tento rok sa na našu návštevu pani knihovníčka zodpovedne pripravila a prirodzeným a nenúteným spôsobom vytvorila pozitívny dojem z celej knižničnej exkurzie. Deti zaujala dramatizáciou príbehu, čítaním z knihy pre určenú vekovú skupinu, ale aj množstvom otázok,

na ktoré deti pekne odpovedali: „Viete, aký je rozdiel medzi kníhkupectvom a knižnicou? A kto je autor a kto ilustrátor knihy?“, pýtala sa pani Hrušková tak, aby upútala pozornosť detí. Deti jej okrem iného odpovedali, aké knihy poznajú a vzájomne si ich popredstavovali. Pochválili sa tiež, že v škôlke si aktuálne vytvárajú svoju vlastnú knihu a stávajú sa tak z nich malí autori a ilustrátori svojej prvej vlastnej publikácie.

Ukázala im, ako sa knihy správne ukladajú do police – chrptom von, ako sú knihy rozdelené podľa žánrov a pri detských čitateľoch podľa veku farebným piktogramom. Spoločne si poskladali rozprávkové puzzle, a potom sa už nadšene pustili do prezerania kníh.

Rady by sme vyzdvihli nenahraditeľnosť knihy v spektre množstva aktivít, ktoré súčasná doba prináša. Deti sa síce vyznačujú pomerne dobrou počítačovou gra-

motnosťou, ale na druhej strane pribúda detí, ktoré majú problémy s čítaním, porozumením textov či komunikáciou. V tomto má kniha svoje nezastupiteľné miesto. Čítanie rozširuje slovnú zásobu, zlepšuje pozornosť aj zvládnutie pravopisu. Pretože porozumieť textu a diskutovať o ňom - to je nenahraditeľný základ pre celý ďalší život.

Mimochodom, viete, že Slovensko patrí ku krajinám, ktoré majú v prepočte najviac knižníc na stotisíc obyvateľov? Bude me rady, ak sa pridáte k nám a knižnicu v Bernolákove navštívite. V dobovom objekte Kultúrneho domu nájdete skvelý výber kníh pre seba aj pre vaše deti či vnúčatá od najmladšieho veku. Atmosféru, ktorú zažijete, a dobrý pocit, ktorý si odnesiete, vždy prospeje.

Ešte raz, ďakujeme.

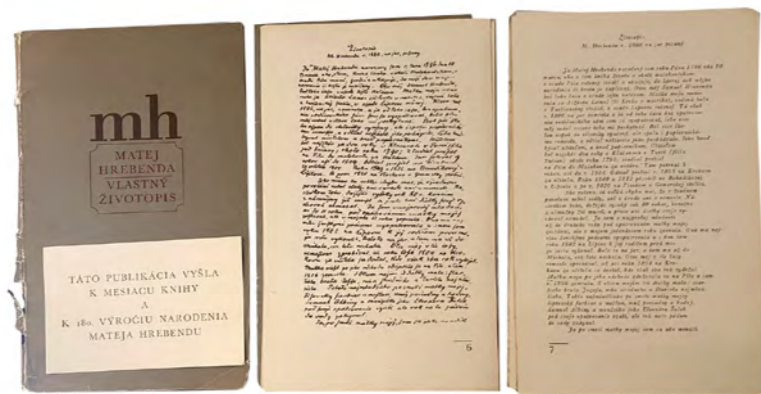
Pedagogický tím
súkromnej MŠ PrimaKids Senec

Všetci poznáme tento jeho názov, ale nie všetci si už spomínáme, prečo si práve marec vyslúžil toto krásne pomenovanie.

Mesiac knihy si pripomíname od roku 1955 na počesť Mateja Hrebendu, ktorý sa v marci narodil a v marci aj zomrel. Kto vlastne Matej Hrebenda bol, si skúsme priblížiť pomocou jeho vlastného životopisu, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Osveda v roku 1976 a jeden takýto výtlačok vlastní aj naša knižnica. Je zaujímavé pozrieť si túto publikáciu aj preto, že na ľavej strane je uvedený životopis písaný vlastnou rukou Mateja Hrebendu a na pravej strane je prepis.

Narodil sa 10. marca v roku 1796 v osade Píla na Malohonte – územie okresov Rimavská Sobota, Poltár a Revúca. Ako jedenástročnému mu zomrela matka, otec neustále menil zamestnania a sfahoval sa, nebol schopný sa pri hľadaní práce postarať sám o deti, preto sa malý Matej začal živiť sám ako mendík. Mendík bol pomocník učiteľa alebo farára, prípadne robil aj iné práce, ktoré boli potrebné. Keď sa jeho otec neskôr druhýkrát oženil, získal miesto učiteľa a Matej zostal pracovať u neho. Už od piatich rokov mal problém so zrakom, v deviatich rokoch nedokázal čítať večer pri svetle a neskôr už ani vo dne. Začal chodiť po ľuďoch, roznášal im rôzne knižky a zároveň prosil, aby mu čítali. Podarilo sa mu získať službu ako hlásnik na Krokave a po roku na Hačave. Ako úsvit lepších čias privítal Matej Hrebenda založenie Matice slovenskej a daroval jej rok po založení 16 zväzkov cenných kníh, neskôr ďalších 10 zväzkov a niekoľko kalendárov. Veľké nádeje vkladal do slovenského gymnázia Revúc. Venoval mu všetky svoje úspory a celú svoju knižnicu. Boli v nej kni-

hy, ktoré vyšli na Slovensku a v Čechách v rokoch 1848-1870. Žiaľ, tieto skvosty neposlúžili národnému cieľu, lebo po zatvorení gymnázia prepadli v prospech štátu.

Po celý život skladal príležitostné a gratulačné veršovačky - prvé ako trinásťročný. Neskôr zložil prvé verše a rýmované

gratulácie k príležitostným jubileám. Jeho literárne prvotiny boli prijaté priaznivo, takže sa ešte s väčším zánietením pustil do prstonárodného veršovania. Jeho poézia plnila vo svojom čase záslužné spoločenské poslanie.

Do slovenskej histórie sa Matej Hrebenda zapísal najmä ako popredný rozširovateľ slovenských a českých kníh. Prechodil nielen celé Slovensko, ale aj Prahu, Viedeň, Pešť a Dolnú zem. Predaj kníh, ktoré mu zverovali vydavatelia, spájal i s poučňaním a národným uvedomovaním, šíril kultúru a osvetu. Na cestách zachraňoval pred skazou staré knihy, zasielal ich do škôl a spolkových inštitúcií alebo ich donášal popredným vzdelancom. Takto mnoho kníh zachránil a významnou mierou sa pričínal o budovanie knižníc. Zároveň zbieral i ľudové piesne, ktoré sa dostali do zbierok Jána Kollára a Pavla Dobšinského. Zapisoval ich jeho pomocník, ktorý ho od roku 1842 sprevádzal. Známe sú jeho suplikantské cesty, počas kto-

rých získal finančné prostriedky na stavbu škôl, kostolov, činnosť kultúrnych inštitúcií. V čase, keď mnohí pokladali čítanie za nepotrebnú vec, výsadu vzdelancov a „panské huncútstvo“, prinášal jednoduchým ľuďom obľúbené kalendáre. Tie v tej dobe okrem mien obsahovali aj rôzne proročty s predpoveďami počasia, príslovia a porekadlá tlmochiace zvyky predkov či články s radami pre hospodárov a iné poučné či zábavné texty. Vďaka nemu tak aj chudobní a nevzdelaní ľudia čítali a získavali prehľad o verejnom dianí.

Pri svojej práci sa stretol s rôznymi váženými a vzdelanými ľuďmi, poznal sa s Gašparom Féjerpatakym - Belopotockým, zakladateľom ochotníckeho divadla, s Jánom Kollárom – autorom Slávy dcéry, so spisovateľom, novinárom a teológom Karolom Kuzmánym a inými. Pri svojej potulkách po Slovensku sa zoznámil aj s J. M. Hurbanom.

Stretával sa aj so študentami, ktorí mu radi a často čítavali knihy a bavili sa s ním ako so sebovorným. Napísal aj rôzne práce, básne a piesne, ktoré vyšli pod názvom „Poklad srdca z evanjelia Pána Ježiša a z učenia apoštolského vybraný“. Mohli by sme povedať, že bol roznášačom kníh a múdrosti. Celý život spoznával aj ľudí učencých a preberal ich myšlienky, ktoré posúval medzi obyčajných ľudí. Bola to na tú dobu naozaj záslužná činnosť, ktorú bol schopný vykonávať napriek nesmiernemu telesnému hendikepu. Zomrel 13. marca 1880 vo veku 84 rokov. Odkaz Mateja Hrebendu pripomínajú aj dve knižnice na Slovensku, ktoré sú po ňom pomenované - Knižnica Mateja Hrebendu v Rimavskej Sobote a Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

ZOPÁR NOVINIEK V KNIŽNICI, TENTOKRÁT Z OBLASTI LITERATÚRY FAKTU

JURAJ BEDNÁR
HACKNI SA! + VEĽKÝ REŠTART

Chcela by som predstaviť dve veľmi zaujímavé knihy hlavne pre tých, ktorí chcú porozumieť novej dobe, dobe inteligentných technológií, kryptomien – ako hovorí samotný autor, sú to: „Úvahy o slobode, podnikaní, živote, kryptomenách a budúcnosti a o tom, ako si otvoriť hlavu a pozrieť na svet trochu inak“.

Obe knižky sa k nám dostali zásluhou autora, ktorým je Juraj Bednár, zadarmo a s venovaním. Ďakujeme. Jeho rodičia žijú v Bernolákove a mamina je čitateľkou našej knižnice. Využite šancu dostať sa k obsahu oboch publikácií bez

toho, aby ste museli na ich prečítanie vynaložiť viac peňazí, lebo skutočne patria k drahším na knižnom trhu.

Prvá kniha sa volá Hackni sa! a má voľné pokračovanie s názvom „Veľký reštart“. Hovorí napríklad o tom, ako uvažovať v prostredí neistoty, ako sa adaptovať na zmeny najmä v dobe po covid, o veľkej neistote, o nových výzvach, o finančnej kríze. Čo bude novým normálom? Ako sa zmení náš život? Budeme ešte chodiť pracovať do kancelárií? Autor v knihe pozerá na budúcnosť života, ekonomiky, financií, práce, stretnutí, vzdelávania, ekológie v pozadí s neustálou otázkou, čo ak to všetko bude inak?

TIM MARSHALL
V ZAJATÍ GEOGRAFIE

Ako sa vyznať v súčasnej svetovej politike, ak poznáme iba útržky denných správ? Veľmi ťažká, až nemožná úloha. To, čo sa dozvedáme zo správ, je ničím oproti tomu, čo sa naozaj deje. Treba hľadať objektívne súvislosti, a práve v tom nám môže pomôcť kniha V zajatí geografie. Autor je britský odborník na zahraničnú politiku. Bol diplomatickým redaktorom a písal o konfliktoch v Chorvátsku, Bosne, Kosove, Afganistane. Kniha ponúka úvod do geopolitiky, vysvetľuje, prečo je dôležitá a čo znamená. Svetové udalosti sú

čoraz chaotickejšie, pričom kniha sa snaží spájať udalosti do jedného obrazu. Autor však píše o dejinách omnoho záživnejšie ako učebnice dejepisu. Mapy nie sú dôležité iba preto, aby sme vedeli, ako ďaleko sa konflikt od nás nachádza, ale práve pre pochopenie geografických a demografických súvislostí.

Kniha je rozdelená na desať kapitol, každá sa venuje určitej oblasti sveta. Od Ruska po Arktídu, Afriku, Latinskú Ameriku, USA, Indiu, západnú Európu, Blízky Východ, Čínu a Kóreu.

V kapitole Rusko sa autor venuje Vladimírovi Putinovi a jeho anexii Krymu. Zaujímavý pohľad skúseného odborníka na túto problematiku nás určite prinúti sa zamyslieť. Autor píše objektívne a racionálne bez toho, aby ovplyvňoval názor čitateľa – snaží sa veci iba vysvetľovať. Ponára sa aj do histórie, najmä za vlády panovania Ivana Hrozného, Petra Veľkého a Kataríny Veľkej.

Ďalšiu geopolitickú zvláštnosť ponúka Čína a India. Dve krajiny, ktoré nie sú príbuzné ani politicky, ani nábožensky, a predsa sa akceptujú a žijú v harmónii. Žeby to bolo kvôli neprístupným Himalámam? Vysoká a ťažko prekonateľná hradba pohoria veľmi nedovoľuje vojenskú výpravu.

Zaujímavá je kapitola Kórea a Japonsko. Severná Kórea, ktorá sa nazýva Kórejská ľudovodemokratická republika je podľa autora jedným z najmenej demokratických štátov sveta – Kafkovský a Orwellovský svet v jednom. Dnes už ale ťažko povedať, či v novom postkovidovom svete nevznikajú aj horšie totality.

BRADLEY HOPE A JUSTIN SCHECK

KRV A ROPA

Ďalej by som rada predstavila knihu Krv a ropa od Bradleyho Hopy a Justina Shecka. Renomovaní investigatívni reportéri denníka The Wall Street Journal prinášajú nevšedný pohľad na to, ako funguje najmocnejšia kráľovská rodina na svete

a opisujú, ako z boja o nástupníctvo vzišiel charizmatik, no nemilosrdný saudskoarabský korunný princ Muhammad bin Salmán, ktorý ohromil celý svet.

Bradley Hope a Justin Scheck využili svoje spravodajské kontakty a získali množstvo cenných informácií z utajených vládných dokumentov a finančných spisov o prevažne neúspešných obchodných aktivitách saudskoarabského korunného princa. Prinášajú vám pohľad do zákulisia života Muhammada bin Salmána, ktorý sa chopil moci na Blízkom východe a vytvoril sieť spojencov na západe vrátane známych amerických bankárov, hollywoodskych osobností a politikov. Keď sa však objavili správy o koncentrácii moci v jeho rukách, ale aj obvinenia z násillia, despotizmu a chamtivosti, vzťah Saudskej Arábie a Spojených štátov, ktorý je už viac než osemdesiat rokov založený na výmene ropy za vojenskú ochranu, sa začal pomaly, ale isto trieštiť.

Kniha Krv a ropa je pútavou reportážou z Blízkeho východu, ktorý stále patrí k nestabilným regiónom. Ak sa na scéne objaví ambiciózný princ s výnimočnými schopnosťami, túžbou po peniazoch, blízkym vzťahom s Bielym domom a so zjavnou ochotou poraziť každého, kto sa mu postaví do cesty, Saudská Arábia by sa onedlho mohla stať ľahkým terčom islamistických extrémistov.

Zdroj: Martinus

TOMÁŠ FORRÓ
ZLATÁ HORUČKA

Kniha rozpráva príbeh krajiny, ktorá sa za pätnásť rokov prepadla z blahobytu a prosperity do chaosu a nedostatku. Rozpráva cez osudy obetí aj páchatelov, cez dramatické momenty modernej histórie Venezuely, ale predovšetkým prostredníctvom osobných zážitkov autora, ktorý túto krajinu navštívil niekoľkokrát. Príbeh je nazretím do budúcnosti ľudskej civilizácie, ktorá, keď vyčerpá posledné zdroje, tak pomalý rozpad spoločnosti

povedie k vojne všetkých proti všetkým. Krajina s najväčšími zásobami ropy na svete sa zastavila kvôli nedostatku benzínu a potravín. Na pláňach Veľkej savany a v dažďových pralesoch Amazónie sa novým palivom pre násillie stalo zlato. Autor prichádza v marci 2020 do centra tichého a neľútostného konfliktu. Domorodci s otrávenými šípami vedú nerovnú vojnu proti obrneným transportérom a samopalom venezuelskej armády. Chaos na zlatonosných územiach zhoršujú zločinecké bandy, teroristi, bezprávie, hlad, hrozba ozbrojených skupín zo susednej Brazílie. Pri tejto knihe nejde len o desivý príbeh z akejsi exotickéj krajiny. Forró na príklade Venezuely opisuje mechanizmy, kvôli ktorým môže prosperujúca krajina po pár desaťročiach stratiť svoje rozprávkové bohatstvo a zmeniť sa na hladujúcu vojenskú diktatúru.

CHARLES C. MANN
PROROK A ČARODEJNÍK

A ešte niečo z trochu iného „súdka“. Ch. Mann - americký novinár sa pokúsil ukázať, do akej slepej uličky sa môžu dostať prívrženci vyhranených postojov. Od nášho prístupu k planéte a životnému prostrediu závisí budúcnosť ľudstva, ale v horšom prípade aj jeho koniec. V máloktorej knihe sa čitateľ dočká takej pestrej zbierky faktov, príbehov a súvislostí.

Ideový konflikt medzi čarodejníkmi a prorokmi je zdokumentovaný na reálnych príbehoch ekológov Williama Vogta a Normana Borlauga. Pre jedného bola riešením problémov ľudská vynaliezavosť – napríklad uvádzal rôzne pokročilé metódy zelenej revolúcie, pre druhého bolo riešením zmenšovanie nárokov – napríklad jesť menej mäsa, tým pádom znížiť nároky na pestovanie krmovín a záťaž pre ekosystém planéty by sa znížil. Stúpencom týchto dvoch názorov označuje autor na čarodejníkov a prorokov. Samotný autor priznáva, že sa prikláňal raz k jednému a raz k druhému. Takto sa stáva sympatickým pre všetkých, ktorí sa nehanbia za pochybnosti a vnímajú ich ako prirodzenú cestu k ľudskému poznaniu. Takto by mala fungovať veda - na otázkach, pochybnostiach, na názorových rozdieloch a ich dokazovaní. Doba covidová nám ale opäť ukázala, že sme nepoučiteľní.

Mann rozpráva osudy týchto vedcov a ich kľúčového vplyvu na dnešné debaty prostredníctvom príbehov siahajúcich od Mexika po Indiu, naprieč kontinentmi a oceánmi, z minulosti aj súčasnosti a s pohľadom do budúcnosti. Prorok a čarodejník je kniha originálna svojím konceptom, uštipačná svojimi pozorovaniami a dôsledne podložená faktami. Je to odporúčané čítanie pre každého, kto sa zaujíma o to, ako sme sa sem dostali a aká budúcnosť čaká ľudstvo.

Veronika Hrušková, knihovnička

PLÁN KULTÚRNYCH PODUJATÍ V OBCI BERNOLÁKOVO V MESIACHOCH APRÍL AŽ AUGUST

APRÍL 2022

10.04. o 15:00
Interaktívne divadelné predstavenie pre deti **Fifo a Vierka**
veľká sála KD, vstup voľný

23.04. o 17:00
Divadlo BOT
I. premiéra **Jááánošiiík správa o hrdinovi, alebo hra na hrdinu**
veľká sála KD, vstupné dobrovoľné

24.04. o 17:00
Divadlo BOT
II. premiéra **Jááánošiiík správa o hrdinovi, alebo hra na hrdinu**
veľká sála KD, vstupné dobrovoľné

26.04. o 17:30
Interný koncert hudobného odboru ZUŠ
malá sála KD, vstupné dobrovoľné

MÁJ 2022

01.05. o 15:00
Majáles
areál pred KD, vstup voľný

08.05. o 16:00
Koncert ZUŠ ku Dňu matiek
veľká sála KD, vstup voľný

13.05. o 20:00
Oldies Disco Párty
vstupné 15€, predpredaj KD
Bernolákovo a DJ Heňo Nová Dedinka

21.05. o 18:00
Divadelné predstavenie ZUŠ LDO
veľká sála KD vstupné dobrovoľné

22.05. o 18:00
Divadelné predstavenie ZUŠ LDO
II. premiéra, **Sluha dvoch pánov**
veľká sála KD vstupné dobrovoľné

28.05. o 14:00
Tanečno -výtvarné popoludnie ZUŠ
veľká sála KD, vstupné dobrovoľné

29.05. o 16:00
Záverečný koncert ZUŠ
veľká sála KD, vstupné dobrovoľné

JÚN 2022

03.06. o 18:00
Dni obce Bernolákovo
areál J. Popluhára, vstup voľný

04.06. o 10:00
Dni obce Bernolákovo
areál J. Popluhára, vstup voľný

12.06. o 15:00
Absolventský koncert ZUŠ
+ výstava výtvarného odboru
KD, vstup voľný

14.06. o 17:30
Interný koncert hudobného odboru ZUŠ
malá sála KD, vstupné dobrovoľné

24.06. o 17:00
Divadelné predstavenie ZUŠ
veľká sála KD, vstupné dobrovoľné

25.06. o 14:00
EKO DAY Bernolákovo
areál pred KD, vstup voľný

JÚL 2022

Letné premietanie **Túlavé kino**
pred KD

22.07. – 26.07
Hodové slávnosti
areál J. Popluhára, vstup voľný

AUGUST 2022

Letné premietanie **Túlavé kino**
pred KD

26.08 -27.08.
III. ročník pivného festivalu
v Bernolákove

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

DO TURECKA AJ NEMECKA

NOVINKY ZO ŽIVOTA NAŠEJ STREDNEJ ŠKOLY

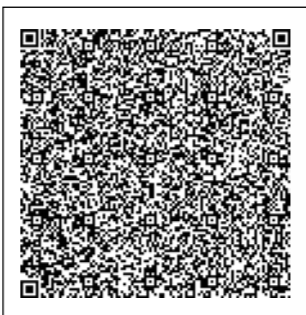
Kovidové opatrenia sa pomaly končia a ako ruka v ruku k našej veľkej radosťi prichádzajú milé povinnosti týkajúce sa medzinárodných projektov. Študenti spojenej školy v Bernolákove v rámci projektov Erasmus plus budú môcť opäť vycestovať.

V prvom prípade do Turecka, kde spolu so svojimi vrstovníkmi z domovskej krajiny a Českej republiky sa budú venovať ekologickým aktivitám. Tento projekt sa práve začína.

V druhom prípade návšteva Nemecka ukončuje dvojročný projekt s environmentálnym zameraním. Konečne sa

stretnú na živo so svojimi už kamarátmi z hostiteľských krajín Talianska, Francúzska, Švédska a Fínska.

Učiteľov a študentov čakajú ešte týždne príprav, ale všetci sú v pozitívnom očkávaní. O priebehu a výsledkoch vás budeme informovať v nasledujúcich vydaniach Bernoláka.

Na záver by sme vás chceli informovať o aktualizácii QR kódu k našej novej meteostanici, o ktorej sme písali v minulom čísle. Zároveň sa ospravedľujeme všetkým tým, ktorí sa pokúšali pripojiť na databázu zariadenia. Ďakujeme za porozumenie.

KA

MODERNÁ VETERINA S LÁSKAVÝM PRÍSTUPOM

Veterinárna klinika LionVet v Ivanke pri Dunaji funguje od roku 2014 a za ten čas sa stala moderným a vyhľadávaným pracoviskom v oblasti veterinárnej medicíny. Nájdete u nás komplexnú profesionálnu starostlivosť v rámci prevencie, internej medicíny, chirurgie a poradíme vám s chovom, výživou a welfare pre vašich miláčikov.

O ČO SA U NÁS SNAŽÍME?

Najmä o ľudský prístup k vystrašeným zvieratám, lebo pre väčšinu z nich je návšteva veterinára výrazne stresujúca, sme priateľskí a prívetiví a ich pohoda počas vyšetrenia je pre nás prvoradá. S pokojným a spolupracujúcim zvieratkom toho dokážeme oveľa viac a predídeme aj nadmernej hystérii či zbytočnej sedácii pacienta. Zároveň pristupujeme s porozumením aj k majiteľom, ktorým zrozumiteľne vysvetlíme naše postupy, navrhujeme možnosti riešenia zdravotného stavu, požiadame o súhlas s diagnostikou a následnou terapiou a vopred ich informujeme o cenách jednotlivých vyšetrení. Klient má tak možnosť voľby bez nátlaku a s diskusiou.

NIČO NAVIAC

Na našej klinike pacientov na vyšetrenia výlučne objednávame. Čas vyšetrenia si rezervujete telefonicky na čísle **0902 812 000**, v prípade akútnych stavov, vyžadujúcich si väčšiu pozornosť, sa čas čakania môže predĺžiť, spravidla však nečakáte viac ako 15 minút. Objednávaci systém uľahčuje manažment pacientov, v čakárni strávite minimum času a vyhnete sa nežiaducemu hromadeniu pacientov a ich majiteľov, zbytočným konfliktom a rozrušeniu zvierat. Mimo bežných ordinačných hodín ponúkame vyšetrenia cez víkendy, sviatky a v prípade potreby aj pohotovostné vyšetrenie do 24:00 h na partnerskej klinike PrimaVet. Naši klienti oceňujú bezproblémové parkovanie, priestranú čakáreň, automat na dobrú kávičku a WiFi pripojenie. Okrem toho spolupracujeme s partnerskými klinikami PrimaVet v Rači, SpektraVet v Ružinove a EasyVet v Petržalke a využívame vzájomne našich špecialistov.

Naši lekári...
Pacientom sa venuje tím veterinárnych lekárov, ktorí vďaka praktickým skúsenostiam a modernému vybaveniu pomáhajú chorým zvieratkám nájsť správnu diagnózu a stanoviť adekvátnu liečbu. V prípade zložitejších prípadov vzájomne spolupracujú a konzultujú svoje skúsenosti a postrehy z praxe - v snahe nájsť možnosti liečby. Každý z veterinárov sa naďalej vzdeláva v oblasti veterinárnej medicíny a získané poznatky zavádza do praxe. Klinika disponuje moderným vybavením, ktoré dopĺňame a vylepšujeme podľa potreby a možností, o ktorých sa dozviete viac už v nasledujúcom vydaní. Útroby našej kliniky sme rozhodli pre vás poodhaliť so zámerom informovať vás, čo od nás vlastne dostávate. Čo sa deje počas vyšetrení vašich miláčikov, ako bezprostredne spolupracuje um lekárov a technika v snahe uľaviť malým pacientom a skvalitniť ich životy. V prvom rade nám ide o nich, pre nich túto prácu robíme, pre nich sme si zvolili naše povolanie, pretože ich máme radi a sú našou prioritou. Verte, že každého jedného berieme, akoby bol náš, s rovnakou láskou, akú k nim pocítujete vy, a s cieľom pomôcť, zachrániť a zlepšiť im život najlepšie, ako sa dá. Príďte sa k nám o tom presvedčiť.

tom a rozrušeniu zvierat. Mimo bežných ordinačných hodín ponúkame vyšetrenia cez víkendy, sviatky a v prípade potreby aj pohotovostné vyšetrenie do 24:00 h na partnerskej klinike PrimaVet. Naši klienti oceňujú bezproblémové parkovanie, priestranú čakáreň, automat na dobrú kávičku a WiFi pripojenie. Okrem toho spolupracujeme s partnerskými klinikami PrimaVet v Rači, SpektraVet v Ružinove a EasyVet v Petržalke a využívame vzájomne našich špecialistov.

NAŠI LEKÁRI...

Pacientom sa venuje tím veterinárnych lekárov, ktorí vďaka praktickým skúse-

Vaši LionVeťáci :)
Lionvet, Veterná 2, Ivanka pri Dunaji

PLATENÁ INZERCIÁ

Aký bude nadchádzajúci rok a aká nás čaká najbližšia či vzdialenejšia budúcnosť? Na tieto a podobné otázky nemajú ani svetovo známi prognostici ekologického alebo aj demografického zamerania jednoznačné odpovede.

A ak som si i ja položil pred seba podobné otázky, nemal som na mysli, či začínajúci rok bude úrodný alebo suchý a neúrodný. Skôr sa s obavami pýtam, či nám len tak čírou náhodou nevybuchne dakde v tomto mimoriadne komplikovanom svete opäť chybné naplánovaný alebo skonštruovaný „záraz doby“ - atómový reaktor. Presne tak ako v Černobyle v pamätnom roku 1986, na ktorý nemôžem zabudnúť. Ešte aj dnes mám pred očami, ako i u nás ľudia v predmájovom čase prestrašene pobehovali a dozimetrami kontrolovali možné prevýšenie prirodzenej úrovne radiácie.

V tejto súvislosti pripomeniem, že malé a ešte len vtedy 16 rokov existujúce mládežnícke mestečko Pripjat, susediace s tamojšou atómovou elektrárnou, ostalo osirelé. Deti prestali chodiť do školy a ľudia do práce, obchody a všetko ostatné sa pozatváralo – nastala doba núteného sťahovania a pomerne oneskorenej evakuácie či úteku z rádioaktívnej zóny. Mesto sa totiž temer na 150 rokov stalo mestom duchov. Približne taká je doba rozpadu výbuchom uvoľneného rádioaktívneho cézia na neúčinnú úroveň. Avšak o niekoľko dní neskôr vtedajšie mocenské garnitúry východného bloku hnali demonštratívne a bezočivo cyklistov „Závodu mieru“ ako pokusných králikov temer naprieč celou Ukrajinou. Tvárili sa pritom cynicky, akoby o nič nešlo alebo nič sa nestalo. Už vtedy sme túto smutnú udalosť považovali za niečo hrozivé a odstrašujúce, hoci sme si ešte v plnom rozsahu neuvedomovali, že vedľa nás sa dlhodobo rysuje a vlečie ďalšia, možno rozsahom a obsahom ešte rafinovanejšie ekologická kríza. A samotný Černobyl a o 25 rokov neskôr japonská Fukušima, alebo medzitým v roku 2006 švédsky Forsmark boli len akousi predzvesťou, upozornením, nič viac. Mám na mysli postupnú a dnes už celosvetovo degradujúcu biodiverzitu ako vysloveného základu života „našej planéty“. Veď vieme, ako sa vzťah ľudstva k prírode už od dávnej doby „človeka zberača“ radikálne menil. Človek sa postupne vymanil z područia prírody a začal jej neúprosne diktovať. Za ten čas „vdaka“ odlesňovaniu, betónovaniu, asfaltovaniu, vysušaniu mokradí a v dôsledku neuvetiteľného počtu iných typov zla vymre-

lo na Zemi veľa živočíšnych a rastlinných druhov. Prirodený svet sa dostal do útlmu a tento stav trvá do dnešných čias a dokonca v podobe akýchsi čudných „hier“ na úrovni atómu silnie. Ak bude pokračovať a dokonca mohutnieť, môže dôjsť k zahubeniu alebo k zredukovaniu celosvetovej ľudskej populácie. Na každom kroku dnešného spôsobu života sa priam žiada si uvedomiť a so všetkou vážnosťou zdôrazniť, vykriknúť, že všetko zlé, čo sme si vekmi nakopili, je navzájom nebezpečne späté. A ako spletenina všetkého so všetkým je negatívne účinnejšie dnes, ako pred rokmi. Ľudstvo ešte totiž doteraz v plnej miere nedocenilo ani len význam tak diskutovaných negatívnych vlastností umelých a v prírode nerozložiteľných látok, ďalej ich vyrába a s nimi manipuluje. Ako príčinu možno považovať nešťastne ladené ekonomické myslenie v štýle hrubého domáceho produktu – HDP. Nepochopiteľné predstavy niektorých vtedajších i dnešných ekonómov vychádzali a vychádzajú z predpokladu, že HDP by mal byť večne rastúcou veličinou – večne rastúcou osobnou i kolektívnou spotrebou. Pri tom sa neustále zabúda, že trvalý rast ako taký neexistuje. Všetko, čo na Zemi vznikne, má len dočasný charakter. Vzhľadom na odhadovaný vek Zeme sme tu len nepatrnú dobu, len „chvíľočku“, okamih, nič viac a trvalý rast je len akousi chimérou, falošným zdaním. Všetko v prírode, aj stromy a všelicho iné, rastie len do určitej miery. A až potom, keď napríklad aj spomenuté stromy prejdú cez vrchol rýchleho rastu, sa zastavia a ďalej žijú dlho spomalené vo fáze klúdu a ťažia zo získanej pozície. Len mi ľudia nevieme, kedy sa máme a musíme zastaviť. Pravda je taká a treba ju neustále pripomínať, že ešte pred viac ako 300 rokmi človek podľa odhadov obhospodaroval okolo 1700 miliárd hektárov ornej pôdy. A na Zemi bolo, napríklad, tesne pred prvou svetovou vojnou v čase vyčíňania Španielskej chrípky len okolo 2 miliárd ľudí. Dnes je nás viac ako päťnásobok, dosiahol sa temer za jedno storočie neskutočným exponenciálnym zrýchlením. Vedecké odhady dokonca predpokladajú, že nás bude v roku 2100 asi 12 až 13 miliárd a všetkých bude treba nasýtiť a dať im strechu nad hlavu. Z toho logicky vyplýva, že stavať sa začne, či to niekomu bude vyhovovať alebo nie, len vertikálne, pretože orná pôda sa stane najdrahšou komoditou sveta. Je reálny predpoklad, že aj potraviny sa budú dorábať na stále menšom povrchu, samozrejme, v prepočte na jedného obyvateľa. Alebo, a to je tá najkrajnejšia alternatíva, že aj rast populácie bude

vhodným spôsobom, napríklad vzdelenosťou, usmerňovaným. Ešte šťastie, že na vedeckej úrovni sa dokázalo, že tzv. únosná kapacita Zeme je oveľa vyššia ako sa pôvodne predpokladalo. Podľa toho Zem je schopná reálne užiť a pitnou vodou zásobiť viac ako 20 miliárd ľudí. I tak sa zmienené čísla nebezpečne približujú a zastaviť tento trend nie je pre človeka až tak ľahkou záležitosťou. Najmä ak si uvedomíme, akých banálnych chýb sme sa aj u nás len pred pár rokmi dopúšťali a ešte dnes dopúšťame. Spomeňte si, ako sa len v poľnohospodárstve, ale aj v iných odvetviach horovalo za odstránenie malovýroby a za nastolenie nedozerných, dokonca na krajinu negatívne pôsobiacich lánov. A o obrovitých podnikoch priemyselného charakteru ani nehovorím. Nik si nedal tú námahu, aby sa čo len zmenil o tzv. význame optimálnej výmery ornej pôdy pre dosahovanie trvalo udržateľných úrod. Na vedeckej úrovni sa už dnes hovorí, ako sa naša cesta vývojom musí riadiť inou filozofiou. Presnejšie povedané, musíme sa dostať k udržateľnému spôsobu života, ktorý nastolí stratenú rovnováhu medzi súčasným ľudským svetom a prírodou. Musíme obnoviť a v podstate nasmerovať stratenú biodiverzitu k opätovnému rastu.

Skolektivizované a dost extenzívne hospodárenie od polovice minulého storočia vedie u nás k zosilnenému zmineralizovaniu temer všetkej ornej pôdy. Prestalo totiž platiť to známe: „Všetko, čo z pôdy zoberieš, musíš do nej vrátiť“. Na mnohých miestach nám v dôsledku „zblíženia dediny s mestom“ zanikol symbiotický vzťah človeka s domácim zvieratstvom a len také mlieko dnes vozíme z Kunína, kapustu z Poľska, mrkvu z Holandska atď., atď. Dakde som sa dozvedel, že približne viac ako polovicu spotrebovaných potravín skutočne dovážame z cudziny. Aha, aj preto musíme budovať diaľnice !!! Dediny totiž u nás prestali byť sebestačné, máme ich dokonalo upravené a mimoriadne čisté. A vytratilo sa nám nielen ranné bučanie, kvíkanie a kikirikanie, ale aj organické hnojenie, ostalo len minerálne, ktoré samo o sebe ochudobňuje prirodzené mikrobiálne vlastnosti pôdy. Aj púťanie oxidu uhličitého, ktorý je zodpovedný za otepľovanie či ochladzovanie planéty. Orná pôda sa tak dostáva, je doslova „tlačaná“, do stavu len akejsi minerálnej substancie. Živý pôdny svet, komplexne zvaný ako „pôdny edafón“, postupne, ale iste zaniká. Mizne totiž intímne súžitie rastlín s hubami, plesňami a pôdnymi baktériami. Elegantne ladený mechanizmus živého komplexu oranej a aj inak

obhospodarovanej pôdy. Nečudo, že v poľnohospodárstve sa začíname možno len intuitívne vracat k niečomu, čo tu bolo dávno zabehané a vekmi praktizované. Čo tu niekto honosne nazval pojmom „regeneračné“ poľnohospodárstvo. Zažil som ho, veď sa s úspechom praktizovalo temer v celej Európe. Vyznačovalo sa lacným animálnym organickým hnojením - spomínaným maštalným hnojom. Komoditou, ktorá prirodzene regeneruje vyčerpanosťou, teda relatívne vysokými úrodami degradované sorpčné vlastnosti ornej pôdy. Treba pripomenúť aj skutočnosť, že do jesennej sejby ozimín bolo animálne hnojenie kombinované aj trojnásobnou orbou. Od plytkej tzv. strniskovej podmiety až po hlbokú pred vlastnou sejbou. Po zbere úrody sa často v mokrych rokoch praktizovalo siatie strniskových miešaniak, ktoré sa po dorastení ešte pred siatím ozimín ako zelená hmota zaorávala. Pôda bývala tak príčinou „malovýrobného“ človeka vyzbrojená mohutným metabolizmom. Dostatok organických látok evokoval totiž v nej účinne chemicky sorpčne a vodu udržiavacie vlastnosti. Ako aj veľmi žiadanú hrudkovitú štruktúru, potrebnú k optimálnej vzdušnosti pôdy. Pravidelným striedaním hlboko

a plytko koreniacich rastlín proces vrcholil až 12 – honovým osevným systémom. Píšem o tom už len v minulom čase, prítomnosť je odlišná a ťažko by som vedel objektívne posúdiť dnešné pozitíva alebo negatíva.

Osobitou kapitolou z poľnohospodárskeho hľadiska je dnes mimoriadne rozširovanie pestovania úžitkových rastlín, predovšetkým „zeleninových“, na mestských strechách. Od prvého počutia sa mi pozdávalo prinajmenšom atraktívnym. Popravde povedané, dlho som sa s touto myšlienkou nevedel stotožniť, vari sme sa nezbláznili, alebo hej? Pestovanie na strechách mi totiž pripadalo ako niečo absurdné. Ale až dovedy, pokiaľ som si neuvedomil význam a rozsah záberu ornej pôdy samotnou mestskou ale aj dedinskou zástavbou a temer neudržateľný sprievodný rast populácie. Podobne ako aj tzv. „vertikálne“ alebo poschodové pestovanie s prídavkom „studeného“ – žiarivkového osvetlenia. Všetky tieto poľnohospodárske inovácie sú vlastne len dôsledkom a chabou odpoveďou na záber pôdy plošnou zástavbou a jej neohospodárnym nakladaním. Nakoniec som si povedal: „A prečo nie?“ Najmä ak sme dnes schopní zameniť

pôdu živným roztokom, nech sa ľudia bavia, na škodu to predsa nemôže byť. Z technického hľadiska nie je totiž ani problém priestor nad strechami zaskliť a prevádzkovať temer uzavretým systémom. Samozrejme, bez použitia herbicídov a pesticídov a najmä ak výnos z jedného hektára sa zvyšuje oproti klasickému pestovaniu vraj temer dvadsaťnásobne. Ale najskôr nám treba zintenzívniť a pevnými nohami sa dostať opäť na Zem a revitalizovať všetko, čo sme v záujme o pôdu zanedbali. Viem, že nie je toho málo, najmä ak si uvedomíme, čo obnovenie absorpčných vlastností pôdy v praxi znamená. Ak vieme, aké rezervy pri využívaní ornej pôdy máme a ich rozumne využijeme, nemusíme sa potom šplhať po strechách.

Nakoniec dopoviem, že snaha o vyriešenie výživy ľudstva nie je v žiadnom smere daromná. Jej riešenie sa totiž zdá, že smeruje dlhodobo k udržateľnému a k zdravšiemu vegetariánstvu, ku konzumácii potravy len rastlinného pôvodu. Ale o tom možno inokedy.

Ján Navara

DOBRY INTERIER

Navrhujeme domov Vašich snov
Neváhajte nás osloviť, vytvoríme návrh interiéru na mieru podľa Vašich predstáv

+421 911 915 335   info@dobryinterier.sk   www.dobryinterier.sk

Za našich čias strávených na základnej škole sme ako žiaci mali pravidelnú službu tzv. týždenníkov. Našou úlohou bolo poutierať tabuľu, polievať kvety, cez prestávky vyvetrať.

Veľmi zaujímavou (a takmer až nebezpečnou) súčasťou tejto služby bolo zapisovanie zlých spolužiakov – teda tých, ktorí cez prestávku vystrájali, rozhadzovali odpadky po triede a pod. Ak títo spolužiaci šípili, že sa ocitli na takomto zozname, ktorí sa hneď po prestávke odovzdali pani (vtedy súdružke) učiteľke, ešte pred týmto osudovým krokom sa snažili z toho zoznamu vymazať. Niekedy uprosili týždenníka, inokedy (najmä ak týždenníčkou bolo dievča) ten zoznam surovo uchmatli a roztrhali (čo bolo okamžite na začiatku hodiny nažalované). Počas svojej týždenníckej služby som to ako štvrták vyriešil veľmi svojisky. Pri jednej návšteve u pani doktorky som ako odmenu za to, že som hrdinsky zniesol vpichnetie pendepónovej injekcie dostal záložku, ktorá obsahovala ruskú azbuku (vtedy sa ruština učila až od piateho ročníka). A tak, síce dosť kostrbato, som zapisoval mená zlých spolužiakov v azbuke. (priezvisko jedného z nich sa začínalo na „H“, tak som to vyznačil a pokračoval až druhou hláskou.) Spolužiaci chodili priam bezradne k mojej lavici, a niektorí priam proskali: „Braňo, prosím ťa, povedz mi, som zapísaný ako zlý aj ja?“ Niekedy, kvôli motivácii k lepšiemu správaniu sme zapisovali aj dobrých, teda takých spolužiakov, ktorí si počas prestávky študovali učivo, prípadne si niečo zapisovali do zošitov (alebo žeby ešte rýchlo odpisovali na poslednú chvíľu domáce úlohy alebo si chystali ťahák na písomku?). Je zaujímavé, ako rýchlo, hoci sme boli len deti, sme vedeli okamžite zadeliť, ktorý spolužiak je dobrý alebo zlý. Vedel by som teraz, hoci som už dospelý, a navyše kňaz, hneď niekoho označiť za dobrého alebo zlého? Ba dokonca dokázal by som niekoho odporučiť Pánu Bohu, aby ho hneď vzal do neba, alebo naopak, poslať niekoho do horúcich pekiel? Žijeme veľmi zaujímavé časy. Ak ide o mňa alebo niekoho, kto mi je blízky (ten povestný „naš človek“ v najrozličnejších podobách), dokážem u seba alebo u neho aj to najhoršie obhájiť. Ak ide o iných, najmä o takých, voči ktorým cítim averziu, aj to najmenšie zlo v mojich očiach rastie do obrovských rozmerov a dobro v nich úplne bagatelizujem. Tento pokrivený prístup sme ochotní uplatňovať na rovne osobnej aj globálnej, vo vzťahu k jednotlivcom, ale aj k celým národom. Istého človeka sa pýtali: „Máš rád Čechov? Máš rád Nemcov? Máš rád Rusov? Máš rád Američanov?“ A na každú otázku odznela rovnaká a jasná odpoveď: „Nie!“ Zhrozene sa ho teda spýtali: „Človeče, a koho ty máš rád? Máš vôbec niekoho rád?“ A on im odvetil: „Mám rád každého

človeka, ktorý je dobrý, slušný, priateľský, charakterný, ochotný iným pomôcť, a je mi úplne jedno, či je to Čech, Nemec, Maďar, Rus, Američan alebo Číňan.“ Sme svedkami paradoxu, keď sme citliví na to, ak nám niekto vytkne naše zreteľné chyby a hriechy (vtedy vieme okamžite citovať Kristove slová - Nesúďte, aby ste neboli súdení!(Mt 7,1) - ale v tých druhých prípadoch sme okamžite pripravení nielen posúdiť, ale aj odsúdiť, ba aspoň virtuálne aj popraviť daného človeka). Múdrost Kristovho evanjelia nás vedie k zdravej zdržanlivosti. V podobenstve O pšenici a kúkole rozvážny hospodár pribrazil horlivých sluhov, ktorí chceli kúkoľ okamžite vytrhať: „Nie, lebo pri zbieraní kúkoľ by ste mohli vytrhnúť aj pšenicu. Nechajte oboje rásť až do žatvy. V čase žatvy poviem žencom: pozbierajte najprv kúkoľ a poviažte ho do snopov na spálenie, ale pšenicu zhromaždíte do mojej stodoly.“(Mt 13, 29-30) Morálka založená na princípoch Evanjelia nás učí jasne rozlišovať dobro od zla, ale vedie nás aj k paradigme, ktorú vyjadril sv. Augustín: nenávidieť zlo, ale milovať hriešnika. Táto zdržanlivosť v prisudzovaní osobnej viny je podmienená aj skutočnosťou, že do srdca vidí jedine Boh. My, ľudia, sa môžeme v našich úsudkoch kruto zmýliť. Môžeme, ba musíme si vedieť vytvoriť svoj vlastný názor na ľudí, aj dianie okolo nás. Ale s pokorou musíme uznať, že aj v tom „najlepšom“ človeku sa môžeme trpkosklamať, a aj ten „najhorší“ človek nás môže príjemne prekvapiť, keď sa v ňom vydoluje dobro, o ktorom sme ani netušili. Prorok Jeremiáš a starozákonný žalmista to vyjadrili takto: „Hlbočina je človek a jeho srdce priepať. Kto sa v ňom vyzná? (Ž 64; Jer 17. kap.)“ A preto napriek úlohe nášho svedomia rozlišovať a jasne pomenovať zlo sme opatrní v tom, aby naše úsudky neprešli do posudzovania, následne odsudzovania a napokon k vyneseniu rozsudku smrti. Apoštol Jakub nás takto varuje pred týmto postojom: „Jeden je zákonodarca a sudca, ktorý môže spasiť i zahubiť. Ale kto si ty, že súdiš blížneho? (Jak 4,12)“ Aj dramatické udalosti na východ od nás nás varujú pre čierno-bielym videním sveta. Ľahko by sme mohli začať niekoho predčasne demonizovať a iných taktiež predčasne glorifikovať. Ľahko, navyše vedení jednostrannou propagandou, by sme okamžite niekoho označili priam za diabla, a pritom by našej pozornosti unikla istá vydarená partička (aký paradox, jeden z nich je nositeľ Nobelovej ceny za mier!), ktorá sa za 23 rokov podpísala priamo alebo nepriamo pod konflikty v 23 krajinách sveta s počtom obetí 11 miliónov. Ak sme si vedomí toho, ako jednostranne môžeme posúdiť jednotlivcov (či niekoho z príbuzenstva alebo tých, ktorých pozná celý svet), o to viac sa nedajme vyhecovať k nenávisti,

ktorá má dokonca kolektívny charakter. Nespravodlivosti nielen počas 2. svetovej vojny, ale aj po nej (napr. násilné vyvezenie nemeckého a čiastočne aj maďarského obyvateľstva v našich končinách) nech sú pre nás opätovným varovaním, aký obludný je koncept tzv. kolektívnej viny. Je to, samozrejme, kolosálny nezmysel. Nemôže existovať kolektívna vina, nakoľko neexistuje ani kolektívne svedomie. Iné je samozrejme náš spolupodiel na rôznych formách zla vo svete. Ale to je už založené na našom osobnom svedomí, čo schvaľujeme alebo nie. Ja osobne sa nikdy nenechám vmanévrovať do žiadnej hystérie, ktorú sa snažia rozpútať aj u nás. Na rozdiel od istej univerzity v Miláne, ktorá zrušila konferenciu o Dostojevskom (už niekde premenovali aj ruskú zmrzlinu, zatiaľ nám ale ponechali ruskú ruletu, dokonca ju nebezpečne roztáčajú...), sa snažím zachovať si hygienu duše, aby sa mi tam nevkradla infekcia nenávisti (je to mimoriadne nebezpečný a rozšírený vírus, covid môže len závidieť). Robím to jednak modlitbou, do ktorej zahŕňam všetkých a nikoho z nej nevyklúčujem. Snažím sa osobne aj s farnosťou participovať na praktických prejavoch charity voči tým najnevinnejším – trpiacim civilistom. A používam ešte jednu svojráznu metódu. Nakoľko milujem hudbu, veľmi rád si vypočujem na YouTube hudbu z rôznych národov. Tá hudba svojou krásou nikomu neublíži, a či sú tie piesne (samozrejme obsah, ak mu rozumiem, je tiež dôležitý) v akejkolvek reči – v našej slovenčine, v angličtine, v jazyku jidiš (tam si pridám na svoje v počúvaní chasidskej hudby), ale aj v ukrajinčine alebo ruštine, v tej samotnej rozmanitosti vidím dar od Boha. Nedávno som takto objavil poľskú verziu „Hej, Sokoly!“ A viete kto ju spieval? Slávny ruský armádny súbor Alexandrovci. (Nech odpočívajú v pokoji, boli skutočne skvelí!) A nejaký Poliak tam v komentári napísal: „Ak ruskí vojaci spievajú v poľštine pieseň o Ukrajine, tak ešte to s týmto svetom nie je až také zlé.“ Kto pozná historické súvislosti (vrátane prejavov starej nevraživosti), ten dokáže tento výrok oceniť. A len tak mimochodom, viete, kedy je to s týmto svetom skutočne zlé? O tom hovorí istá anekdota, keď návštevníci ZOO zbadali smerom k jednej klietke nápis: Najnebezpečnejšia beštia na svete!!! Opatrne sa tam zakrádali, dávali si pozor, či sa do nich nezadrapiu cez mreže zuby alebo pazúry nejakej krvilačnej šelmy. Keď si ich oči o chvíľu privykli na prítomie, nevideli tam nijaké nebezpečné zviera. No, vlastne videli. Zbadali tam zrkadlo. A čo myslíte, koho v ňom zbadali? Ak by sme tam my boli, koho by sme v tom zrkadle uvideli? S priáním Pax et Bonum (pokoj a dobro) pre všetkých!

Mgr. Branislav Čaniga, PhD.,
farár v Bernolákove

KVETNÁ NEDEĽA

Vážení spoluobčania, podarilo sa mi získať pohľadnicu dievčat a gazdov počas Kvetnej nedele v roku 1923 v Čeklísi. Možno tam niekto spozná svojich tarých rodičov či prarodičov. Ak áno, ozvite sa na email: „mato.biskupic@gmail.com“. Veľmi rád vám urobím jej kópiu. Je zaujímavé, že na pohľadnici vidíme ešte zvyšky krojov, ktoré sa nosili v Čeklísi. Na druhej strane pohľadnice je rukou dopísané „Chytil István“.

A teraz niekoľko slov ku Kvetnej nedeli. Prvým dôležitým dňom celého pašiového týždňa je **Kvetná nedeľa**, ktorej pomenovanie je založené na kvitnúcich bahniatkach, ktorými sa v tento deň pravidelne zdobia kostoly a chrámy. Tým si kresťania pripomínajú slávny príchod Ježiša Krista do Jeruzalema na somárovi, keď mu ľudia prestierali cestu svojimi rúchami a vítali ho palmovými ratoľestami či olivovými vetvičkami. Hoci je Kvetná nedeľa skôr kresťanským sviatkom, na tento deň pripadá i **mnoho svetských zvykov a tradícií.**

Tak ako Morena vnesená slobodnými dievčatami na Smrtnú nedeľu symbolizovala zimu, zelený konárik liesky, vrby alebo inej dreviny bol symbolom oživujúcej prírody a nasledujúceho leta. Rituál jeho prinesenia do dediny sa realizoval väčšinou na Kvetnú nedeľu (týž-

deň pred Veľkonočnou nedeľou) mladými dievčatami, súcimi na vydaj. Zelená halúzka, nazývaná leto, letečko, lesola či máj, bola ozdobená farebnými stužkami, slamenými retiazkami a vyfúknutými vajčkami.

Dievčatá s ňou prechádzali po celej obci, aby tak oznámili príchod teplejších dní a odomykanie zeme. V niektorých obciach obchádzali v malých skupinách všetky domácnosti a rozdávali zelené vetvičky ako symbol prebúdajúceho sa života. Spievali pri tom archaické obradové piesne a višovali zdar v hospodárstve i zdravie v rodine.

Ako odmenu si vyslúžili vajčka alebo drobné peniaze. Nosenie letečka je známe predovšetkým z juhozápadného Slovenska a z priľahlých oblastí stredného Slovenska. Zdá sa, že tento rituál bol pôvodne rozšírený v celej krajine. Dnes sa s jeho upravenou podobou stretávame najmä vďaka detským folklórnym súborom. Nie je však pravdepodobné, že tak dôležitý rituál, ako je prinášanie jari či leta, bol v minulosti zverovaný deťom. Zachované historické správy dokumentujú, že obradové vynášanie zimy a prinášanie leta bolo výsostnou záležitosťou dospelých dievčat. Zelené rozvíjajúce sa konáriky dodnes neodmysliteľne patria k veľkonočným sviatkom. U Slovanov bolo ich používanie natoľko

vžitú, že koncom 7. storočia zaviedla cirkev ich svätenie. Práve na Kvetnú nedeľu svätli kňaz rozvíjajúce sa vrbové prúty - bahniatka. Po príchode z kostola si ich ľudia zvykli zastoknúť za obrazy alebo za hradu na povale, čím chránili svoj dom pred bleskom. Používali sa aj ako prostriedok na liečenie boľavého hrdla alebo sa vkladali do prvej brázdy na znásobenie budúcej úrody.

Aj pokrmom konzumovaným na Kvetnú nedeľu sa pripisovala magicko-ochranná sila. Na obed sa pripravovali najmä varené cestoviny často posypané marmeládou, aby obilie vyrástlo v dlhých klasoch s množstvom zrna.

Význam tohto dňa zdôrazňovali aj predpovede počasia a niektoré úkony a základy súvisiace s úrodou a zdravím. Podľa toho, či bolo pekné alebo škaredé počasie, ľudia usudzovali, aká bude nadchádzajúca úroda. Na západnom Slovensku zase chodili ženy zbierať rosu, ktorú využívali pri liečení.

Zdroj: Simona Jaššová,
kurátorka SNM – MT –
Etnografické múzeum

JUDR. ĽUDOVÍT KVÁL, PRVÝ PRÁVNÍK V BERNOLÁKOVE

Pripomínáme si 100. výročie od narodenia JUDr. Ľudovíta Kvála, vzdelaného a angažovaného človeka v živote našej obce.

Narodil sa 26.2.1922 v Senci, pochádzal z rodiny, kde sa ctilo vzdelanie. Jeho rodičia boli Ľudovít Kvál a Juliana Jaszeniczská. Otec Ľudovít vyštudoval dvojročnú Kráľovskú vinohradnícku a vinársku školu v Bratislave. Bola to jedna z najstarších odborných škôl na slovenskom území, jej následníčkou je od r. 1922 škola v Modre. Vznik školy v r. 1884 súvisel so snahou zachovať vinohradníctvo v Rakúsko-Uhorsku a zastaviť šírenie chorôb viniča. Chorobám sa zabraňovalo tak, že sa začalo štepíť do podpníka. Gróf Esterházy potreboval na svoje vinohrady v čekliskom chotári vincúra, a tak prijal do svojich služieb Ľudovíta Kvála staršieho. Kválovci sa presťahovali do Bernolákova (vtedy Čeklísa) v roku 1927, keď mal ich syn päť rokov. Vincúr ako správca vinohradov býval v služobnom tehlovom dome poniže dnešného evanjelického kostola na Poštovej ulici. Dom bol postavený vo vinohrade, ktorý bol vysadený v miestnej časti Tabla, dnes je už celé územie zastavané. Do súčasnosti sa zachoval susedný dom zvaný pakéreň/pakíreň (z maďarského pakolóház = baliareň), v ktorom sa balilo ovocie (marhule, hrozno) dopestované v chotári a potom bolo distribuované na trhy v Bratislave, Viedni a ďalších mestách.

Ľudovít ml. bol jedináčik, ale detstvo strávil spoločne s mnohopočetnou rodinou Frindrichovcov, ktorí bývali v susedstve a mali 11 detí. Rodičia chceli bývať vo vlastnom a v r. 1932 postavili dom na Trnavskej ulici neďaleko železničnej stanice.

V r. 1928 začal chodiť do ľudovej školy v Bernolákove. Od r. 1933 študoval na II. štátnom reálnom gymnáziu v Bratislave na Tehelnom poli. Po maturite v r. 1941 sa stal študentom Právnickej fakulty na Univerzite Komenského. Patril medzi prvých obyvateľov Bernolákova s vysokoškolským vzdelaním.

Vzhľadom k tomu, že mu v r. 1942 zomrel otec, prebral starostlivosť o matku a prerušil štúdium. Vtedy rodina Kválovcov zažila ťažšie časy. Promoval v r. 1950. Okrem práva ovládal maďarský, nemecký a francúzsky jazyk.

Zaujímavý osud mal dom Kválovcov na Trnavskej ulici. V období 1932 - 1942 bol dom nútené prenajímaný pre žandársku stanicu. Po presťahovaní žandárov do Domu služieb sa u Kválovcov objavili ďalší nanútení nájomníci. Museli ubytovať učiteľskú rodinu a postupne tam bývali učiteľky, ktoré dostali umiestnenku do ZŠ v Bernolákove. To bolo preto, lebo v obci nebolo zabezpečené bývanie pre učiteľov, a tak Kválovci ako majitelia domu s väčším počtom izieb dostali príkaz od obce ubytovať dochádzajúcich učiteľov. Dr. Kvál túto situáciu riešil tak, že intenzívne vybavoval výstavbu učiteľskej bytovky v Bernolákove. Aj sa mu to podarilo, a potom mu už prestali vnucovať nájomníkov.

Po skončení druhej svetovej vojny pracoval na Povereníctve poľnohospodárstva a pozemkovej reformy, čo bola inštitúcia podobná dnešnému ministerstvu. V období 1945 - 1950 pracoval v Galante v pracovnej skupine pre pozemkovú reformu, kde využil znalosť maďarčiny. Jeho agendou bolo prideľovanie pôdy a preberanie zbytkových statkov do správy štátu. Tu sa zoznámil s budúcou manželkou Ibolyou Bézayovou a v roku 1951 uzavreli manželstvo, z ktorého sa narodili dcéry Zuzana a Katarína.

Pani Irena Macsiczová spomína, že Dr. Kvál pracoval dva roky v presídľovacej komisii, kde riešil prípady maďarských Slovákov, ktorých po vojne presídľovali

na Slovensko. Pôsobil tam ako právnik a prekladateľ. Platy boli nízke, peňazí na parádu nebolo, tak chodil obyčajne oblečený. Predsedovia MNV v Bernolákove mali slabé vzdelanie, len niekoľko tried základnej školy, tak boli pre nich znalosti a pomoc od Dr. Kvála veľmi užitočné pri úradných úkonoch. Tomu to venoval svoj voľný čas po návrate z práce v Bratislave.

Po zániku povereníctva poľnohospodárstva v r. 1950 pracoval v Bratislave na Krajskom národnom výbore (KNV) na Martanovičovej ul. (dnes Pribinova ul.) na plánovacom odbore. I keď mal vysokoškolské vzdelanie, v rokoch 1959-1961 absolvoval nadstavbové štúdium na Strednej priemyselnej škole stavebnej, aby získal technické poznatky potrebné pri jeho práci. V rokoch 1967 - 1969 pracoval vo Výskumnom ústave životnej úrovne. Potom sa jeho životná dráha spojila so Slovenskou plánovacou komisiou na Kýčerského ulici na odbore Dlhodobého výhľadu. Význam tejto inštitúcie spočíval v tom, že vtedy naša ekonomika bola založená na plánovaní, a nie na trhových vzťahoch, ako je tomu dnes. Na pracoviskách pôsobil ako vedúci oddelenia.

Počas aktívneho života bol poslancom Miestneho národného výboru (MNV) v Bernolákove, kde bol členom v rôznych komisiách. V období 1957 - 1970 bol členom rady MNV. Od r. 1965 bol členom Okresnej plánovacej komisie okresu Bratislava-vidiek. V rámci akcie „Z“ sa postupne hľadali finančné prostriedky na výstavbu Novej ZŠ, riešila sa plynifikácia obce, postavil sa Dom smútku.

JUDr. Kvál bol tichý, mierny, úctivý, nápomocný človek. Bol veriaci, nebol

členom komunistckej strany. V päťdesiatych rokoch v nedelu ráno chodil do kostola s pánom Macsiczom a po bohoslužbe sa pristavil na cintoríne pri hrobe svojich rodičov. Oči udavačov to sledovali a oznamovali na KNV, kde bol zamestnaný, že Dr. Kvál chodí do kostola. Našťastie „kádrovák“ na KNV to bral s humorom a odporučil obom pánom,

aby do kostola chodili po inej ulici, kde udavači nebyvajú.

Bol členom Slovenského zväzu záhradkárov a ovocinárov, podieľal sa na organizovaní výstav ovocia a zeleniny v obci. Vedel poradiť pri ošetrovaní viniča a vína. Každoročne sa v obci zúčastňoval na sčítaní domácich hospodárskych zvierat. Vo svojom voľnom čase radil občanom, ktorí ho poprosili, pri právnych záležitostiach. Bolo to najmä pri ich súkromných majetkových záležitostiach.

Po zmene celospoločenskej klímy v r. 1989, keď bol pán Alexander Švarda zvolený za starostu Bernolákova, tak si za prednostu vybral JUDr. Kvála, vtedy už dôchodcu. Na pozícii prednostu využil svoje právnické vedomosti a skúsenosti. Vybavoval rozmanitú agendu, lebo poznal realitu v obci, mal právnické vzdelanie a „štábnu“ kultúru z predchádzajúcich zamestnaní. Po zmene politického režimu vo vtedajšom Československu to pri spravovaní obce neboli ľahké začiatky. JUDr. Kvál bol ako lexikón, všetko vedel o obci. Mal na starosti aj právnu stránku zmlúv so záujemcami o prenájom kaštieľa (viac v Bernolák 4/1998 str. 5). Funkciu prednostu obce Bernolákovo vykonával do februára 1992.

Stanislav Tokoš pripomenul, ako starosta Švarda poveril jeho a Dr. Kvála, aby zmiernili spor medzi susedmi na Trnavskej ulici. Susedský spor sa týkal podozrenia z poškodzovania okrasnej časti záhrady a presahovania konárov na susedný pozemok. Hľadalo sa ľudské riešenie, aby sa upokojilo napätie (dnes na to slúžia mediátori). Po vysvetleniach a argumentáciách za účasti rešpektovaných autorít sa susedia ukľudnili.

V dôchodkovom veku sa venoval svojej záhrade a našiel si čas na čítanie kníh s historickou tematikou. Kválovci sa priatelili s rodinami v susedstve – s Cverglóvcami, Omastóvcami a Pavlíkovcami. S pánom Františkom Pavlíkom sa priatelili dlhé roky. Ich spoločnou témou bola záhrada, a pán Kvál bol veľký teoretik v záhradníckych témach. Susedka Daniela Bullová na pána Kvála spomína ako na studnicu vedomostí o Bernolákove, poznal históriu obce a rozmyšľal aj o jej budúcnosti.

JUDr. Kvál zomrel 20.8.1992, pochovaný je v hrobe so svojimi rodičmi pri memoriálnej kaplnke na cintoríne v Bernolákove.

Napísal Jaroslav Vokoun v spolupráci s rodinou JUDr. Kvála a uvedenými súčasníkmi

POZVÁNKA Z CHORVÁTSKEHO GROBU

Farský úrad v Chorvátskom Grobe vás pozýva na prehliadku, ktorá vám predstaví život a dielo rodákov z Chorvátskeho Grobu, ktorá bude inštalovaná v dňoch **27.05. – 12.06. 2022 v budove Farského úradu v Chorvátskom Grobe**. Dozviť sa na nej o živote kňaza **Ferdíša Takáča, Dr.h.c. / 1920 – 2013/**, rehoľníka – jezuita, dlhoročného politického väzňa, spisovateľa a prekladateľa a tiež insitného umelca **Alexandra Zemana /1922 – 2003/**.

ROZPIS FUTBALOVÝCH ZÁPASOV 2022 - A MUŽI

Dátum	Čas	Zápas	
26.3.	15:00	ŠK Bernolákovo - ŠK Tomášov	Doma
1.4.	18:30	MŠK Senec - ŠK Bernolákovo	Vonku
9.4.	16:30	ŠK Bernolákovo - FK Inter Bratislava	Doma
17.4.	17:00	FC Žolík Malacky - ŠK Bernolákovo	Vonku
23.4.	17:00	ŠK Bernolákovo - Športový klub Nová Dedinka	Doma
1.5.	17:00	TJ Rovinka - ŠK Bernolákovo	Vonku
4.5.	17:30	PŠC Pezinok - ŠK Bernolákovo	Vonku
7.5.	17:00	ŠK Bernolákovo - MFK Rusovce	Doma
15.5.	17:00	FK Slovan Ivanka pri Dunaji - ŠK Bernolákovo	Vonku
21.5.	17:00	ŠK Bernolákovo - OFK Dunajská Lužná	Doma
29.5.	17:00	FK Slovan Most pri Bratislave - ŠK Bernolákovo	Vonku
4.6.	17:30	ŠK Bernolákovo - ŠK Vrakuňa Bratislava	Doma
11.6.	17:30	FK Rača Bratislava - ŠK Bernolákovo	Vonku
18.6.	18:00	ŠK Bernolákovo - SFC Kalinkovo	Doma

SPOMIENKA

Dňa 17.02.2022 uplynulo 30 rokov, čo nás vo veku 56 rokov opustil manžel, otec, dedko a pradedko, pán **Štefan Šimonič**.

Spomíname.

APRÍL

1. 4. 1821 sa vo Veľkom Bieli narodil Štefan Kormančík. Priženil sa do Čeklísa a s manželkou Alžbetou Baloghovou mali 8 detí. Ich potomkovia žijú v Bernolákove aj dnes.

2. 4. 1945 ráno o 6. hodine bola oslobodená naša obec Červenou armádou. Nemeckej vojsko ustúpili bez boja. V detskom domove, škole i v kaštieli boli zriadené poľné nemocnice, v ktorých ošetrovali vojakov Červenej armády.

3. 4. 1945 miestna organizácia Komunistickej strany Slovenska mala ustanovujúcu schôdzu a vystúpila z ilegality.

4. 4. 1945 bol utvorený Revolučný národný výbor. Predsedom sa stal Ján Belai, podpredsedom Štefan Farkaš st., členmi boli Ľudovít Salay, Štefan Múčka, Zdenko Lapár, Anton Sommora ml., Ľudovít Múčka, František Burkuš, Alexander Navara, Jozef Čík, Alexander Polgár a Július Štifler.

5. 4. 1928 sa narodil Alexander Švarda, predseda Miestneho národného výboru a potom starosta obce od 19. 3. 1990 do 15. 1. 1999 (pozri Bernolák 2/2018).

20. 4. 1639 bol uvedený ako nový vlastník šintavského panstva gróf Mikuláš Esterházy. Súčasťou panstva bola naša obec. Majetkový celok de iure dostal v roku 1642 privilégium kráľa Ferdinanda III.

20. 4. 1910 v našej obci chvíľu pobudol Theodore Roosevelt (1858-1919), prezident USA v období 1901 - 1909. Bol v kaštieli v Malinove na návšteve u ministra kultúry a výučby Alberta Apponyiho, a potom ho odviezli na železničnú stanicu do Čeklísa. Obyvatelia obce tu pre neho pripravili privítanie i rozlúčku.

27. 4. 1324 sa majiteľom Čeklísa stal Abrahám Rufus. Bol významnou osobou po boku Matúša Čáka trenčianskeho a potom kráľa Karola Róberta z Anjue. Od roku 1323 používal predikát „z Čeklísa“.

31. 4. 1948 na členskú schôdzu KSS prišli členovia Sociálnodemokratickej strany pod vedením Štefana Buzgoviča a vyhlásili, že ich strana sa zlučuje s KSS.

MÁJ

3.5.1796 sa do Čeklísa priženil Martin Škvorec zo Záhorskej Vsi. Jeho manželkou sa stala Alžbeta Polgárová a narodilo sa im 12 detí. Ich potomkovia žijú v Bernolákove aj v súčasnosti.

8. 5. 1934 sa narodil Marcel Pápay, predseda Miestneho národného výboru v rokoch 1980 až 1986.

9. 5. 1896 sa v Šali narodil Viktor Kopáčik. Od roku 1947 bol kronikárom obce.

10. 5. 1523 kráľ Ľudovít II. Jagelovský vydal privilégium o oslobodení obyvateľov šintavského panstva od platenia cestného a vodného mýta na celom území Uhorského kráľovstva. Obyvatelia Čeklísa boli súčasťou tohto panstva.

10. 5. 1916 sa narodil Vojtech Bognár, predseda Miestneho národného výboru v rokoch 1951-1953.

11. 5. 1605 mestečko Čeklís obsadili povstalci pod vedením Benedikta Bučiho (protihabsburské povstanie Štefana Bočkaja) a zrekvirovali všetky zásoby obyvateľov.

12. 5. 1847 zomrel gróf Jozef Esterházy de Galántha. Pochovaný je vo Viedni. Na jeho počesť dala jeho manželka grófka Mária Helena Nikolajevna Bezobrazova postaviť memoriálnu kaplnku a tá dodnes stojí na cintoríne.

17. 5. 1932 sa narodil Štefan Mačai, významný slovenský architekt a urbanista, angažoval sa v obci v oblasti urbanizmu, architektúry a športu. Zomrel 30. 7. 2002.

22. 5. 1931 zomrel Dr. Sotiri Salvator Demosthenes Antoniadis, doktor v Čeklísi. Jeho hrob je vedľa memoriálnej kaplnky.

25. 5. 1930 odohrali hádzanárky Sokola Čeklís prvé stretnutie proti bratislavskej Cvernovke.

29. 5. 1929 sa v Bernolákove narodil herec Ján Géc.

JÚN

1. 6. 1958 bol slávnostný výkop započatia výstavby kultúrneho domu.

3. 6. 1912 sa v Bernolákove narodil huslista a hudobný pedagóg Jaroslav Kulíšek. Zomrel 12. 6. 1970 v Bratislave.

4. 6. 1931 Zastupiteľstvo obce na svojom zasadnutí za predsedníctva starostu p. Kastla odhlasovalo zriadenie meštianskej školy v Čeklísi.

6. 6. 1875 Farská kronika v Ivanke zaznamenala, že pán farár Ferenci pri príležitosti jubilejného roku viedol vo farnosti štyri procesie. Ich trasa viedla z ivanského kostola sv. Jána Krstiteľa ku kaplnke sv. Rozálie, odtiaľ do Bernolákova ku kaplnke

sv. Anny. Konali sa 6. júna, na sviatok Petra a Pavla (29.6.), koncom augusta a posledná bola 6. októbra.

6. 6. 1918 sa narodil Ladislav Vitáloš, predseda Miestneho národného výboru v období 1971 - 1980.

8. - 9. 6. 1990 sa konali prvé demokratické parlamentné voľby od roku 1935. Občania volili poslancov do Federálneho zhromaždenia ČSFR a do Slovenskej národnej rady.

11. 6. 1523 sa novým majiteľom šintavského panstva stal kráľovský pokladník a komorník Alexej Thurzo z Betlanoviec. Obec Čeklís bola súčasťou tohto panstva.

11. 6. 1762 sa narodil národný buditeľ Anton Baník. Bol katolíckym kňazom v Čeklísi, zomrel tu 28. 9. 1842.

12. 6. 1682 sa v Pápe narodil Jozef Esterházy. Bol gróf, generál jazdecky, krajský sudca a podpalatín. Postavil kaštieľ a kaplnku sv. Anny v Bernolákove.

12. 6. 1917 sa v obci Rybník narodila Magdaléna Gömöryová vyd. Lapárová. Na meštianskej škole v Bernolákove učila slovenčinu, chémiu a zemepis. Cez vojnu bola aktívna v odboji. V r. 1956 - 1978 bola riaditeľkou ZŠ v Ivanke pri Dunaji. V r. 1960 - 1968 bola poslankyňou Národného zhromaždenia ČSSR, v r. 1969 - 1976 poslankyňou Federálneho zhromaždenia.

12. 6. 1938 sa konali obecné voľby a starostom sa stal Karol Kastl, člen HSLŠ. Najviac hlasov dostala Komunistická strana (458).

13. 6. 1774 sa v Hulíne (okr. Kroměříž) narodil Antonín Omasta. Usadil sa v Čeklísi, v r. 1796 sa oženil s Alžbetou Kubovou zo Senca a založili čeklísku vetvu tohto moravského rodu.

24. 5. 1954 - prví absolventi ukončili štúdium na Poľnohospodárskej technickej škole v Bernolákove. Škola vznikla v Bernolákove v r. 1952 a bola prvá svojho druhu na Slovensku. Využívala priestory kaštiela.

25. 6. 1571 je v listine uvedený Matej Molnár, prvý menovite známy richtár Bernolákova.

29. 6. 1901 sa v kaštieli konala veľká slávnosť, ktorou si Esterházyovci pripomenuli slávnosť, na ktorej sa zúčastnila kráľovná Mária Terézia v r. 1766. Podrobnosti priniesli noviny Vasárnapi ujság 7. 7. 1901.

Nepredajné. Vydáva Obecny úrad Bernolákovo v náklade 3 600 výtlačkov.

Redakčná rada: Katarína Barošová, Marta Kucerová, Jozef Petko.

Fotografia na titulke: Miro Pochyba. Fotografia v záhlaví titulky: Miro Pochyba.

Príspevky do ďalšieho čísla posielajte elektronicky na adresu casopisbernalak@gmail.com

alebo odovzdajte osobne na obecnom úrade alebo v kultúrnom dome do 30. 5. 2022

Registrované Okresným úradom Senec pod č. OÚ SC - 4/98